

Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Programının (Erasmus+ KA101) Değerlendirilmesi¹

Esra KAYNAR CEBECİ

Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim Programı
esrakynr@hotmail.com

Doç. Dr. Bülent ALCI

Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Programları Ve Öğretim Programı,
bulent_alci@hotmail.com, ORCID CODE: 0000-0001-9325-5827

Özet

Bu çalışma, Avrupa Birliği öncülüğündeki eğitim fırsatlarından biri olan Erasmus+KA101 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programı kapsamında sunulan sürekli eğitim faaliyetlerine katılan öğretmenlerin görüşlerini alarak alana katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır. Kendilerine sunulan mesleki gelişim olanaklarını kullanarak fark yaratmak isteyen öğretmenler için tamamladıkları eğitimlerin değerlendirilmesi; bu eğitimlerin okul kültürüne, öğrencilere ve kendi mesleki gelişimlerine ne kadar katkı sağladığının, ne kadar etkili olduğunun veya eksik noktalarının tespit edilmesi önemli bir konu olarak karşımıza çıkmıştır.

---

¹ Bu makale Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde 2022 yılında Doç.Dr Bülent ALCI danışmanlığında tamamlanan "Erasmus+ Ka101 Hareketlilik Programının(Okul Eğitimi Personel Hareketliliği) Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmaya Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan 2018-2019 yılları arasında Erasmus+ KA101 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programına katılmış ve eğitimlerini tamamlamış 20 öğretmen katılmıştır. Veri toplama aracı olarak on altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve katılımcılarla online ve yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen verilerin içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiş; kod tema ve kategoriler belirlenerek bulgulara ulaşılmıştır.

Araştırmanın bulgularına dayalı olarak elde edilen sonuçlara göre; öğretmenler, okul yönetimi veya okulun proje ekibi tarafından Erasmus+ programı hakkında bilgilendirilmiştir. Bu etkinliğe hazırlanmak için hizmetiçi eğitimin yanı sıra yabancı dil eğitimi de almışlardır. Kursun içeriğinin ve derslerde kullanılan yöntem ve tekniklerin yeterli olduğu görülmüştür. Eğitimde dijitalleşmenin ve eğitim içeriğinin zenginleştirilmesinin öğretmenlerin kültürel ve bilimsel bakış açılarının gelişimine önemli katkılar sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erasmus +, Hizmetiçi Eğitim, Hayatboyu Öğrenme

Evaluation of School Education Staff Mobility Program (Erasmus+ KA101)

Abstract

This study was carried out in order to contribute to the field by taking the opinions of the teachers who participated in the continuing education activities offered within the scope of the Erasmus+KA101 School Education Staff Mobility program, which is one of the educational opportunities led by the European Union. Thanks to the Erasmus+ program, of which our country is a part, many teachers and students have had the opportunity to study abroad. Evaluation of the trainings they have completed for teachers who want to make a difference by using the professional development opportunities offered to them; It is an important issue to determine how much these trainings contribute to the school culture, students and their own professional development, how effective they are or to determine the missing points.

The phenomenology method, which is one of the qualitative research designs, was used in the research. Twenty teachers who worked in the Ministry of National Education participated in the study and participated in the Erasmus+ KA101 School Education Staff Mobility program between 2018-2019 and completed their education. As a data collection tool, a semi-structured interview form consisting of sixteen questions was prepared and online and face-to-face interviews were conducted with the participants. The obtained data was analyzed using the content analysis method; Code themes and categories were determined and the findings were reached.

According to the results obtained based on the findings of the research; The teachers were informed about the Erasmus+ program by the school administration or the school's project team. To prepare for this event, they received foreign language training as well as in-service training. It has been seen that the content of the course and the methods and techniques used in the courses are sufficient. It has been concluded that digitalization in education and enrichment of educational content make significant contributions to the development of teachers' cultural and scientific perspectives.

Keywords: Erasmus +, In-Service Training, Lifelong Learning

Giriş

Öğretmen gelişimi, öğretmenlere öğretmenlik kariyerleri boyunca ihtiyaç duydukları kişisel ve profesyonel ilerlemeyi sağlar. Bireysel bir bakış açısıyla, öğretmenler kariyer gelişimi sürecinde konu bilgisi, pedagojik uzmanlık, kendilik algısı, öğrenci ve program anlayışı ve kariyer gelişimine odaklanır. “İnsanların mesleki ve kişisel ihtiyaçlarını karşılamak için eğitime ihtiyaçları vardır. Birey, hangi meslek grubunda olursa olsun, yaşam boyu eğitime ihtiyaçı olduğunu ve eğitimin meslekte geçirdiği süre de dahil olmak üzere yaşamı boyunca devam etmesi gerektiğini bilmelidir. Öğrenme ihtiyaçı, bilim ve teknolojinin sürekli değişmesi ve gelişmesinden gelmekte ve “yaşam boyu öğrenme” kavramını ortaya çıkarmaktadır. Yaşam boyu öğrenme, bireyin her yaşta öğrenmesi anlamına gelir. Bireyin mesleğe başladıktan sonra devam eden eğitimi “sürekli eğitim” alanına dahildir. Birey için yaşam boyu öğrenme, yaşam boyu öğrenmeyi gerektirir. Bir eğitim kurumu için bu, bireyin ihtiyaçı olduğu zaman ve ölçüde bu eğitime katılmak demektir” (Demirel, 1999). Öğretmen eğitimi, öğretmenlerin mesleki gelişimine katkıda bulunmanın yanı sıra öğrencilerin öğrenme ıktıları üzerinde de büyük bir etkiye sahiptir. Bu konuda yapılan araştırmalar, öğretmenlerin mesleki gelişimi ile öğrenci performansı arasında açık bir ilişki olduğunu göstermiştir. Literatür taramasında karşılatığımız yurt dışında yapılan araştırmalar, hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılan öğretmenlerin mesleki becerilerinin geliştirilmesinde daha öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimsediklerini ve bu değişimin öğrenci başarısını artırdığını göstermektedir.

Erasmus Plus

2014-2020 yılları arasında uygulanmış olan Erasmus+ Programının amacı yaşı ve eğitimi ne olursa olsun kişilere yeni beceriler kazandırmak, onların kişisel gelişimlerini güçlendirmek ve istihdam

olanaklarını artırmaktır. Erasmus+ Programı 1 Ocak 2014 itibarıyla uygulanmaya başlayan bir çatı programdır. Program kapsamında eğitim, spor, gençlik alanlarına yönelik farklı yaş aralığındaki katılımcılara destek ve hibeler sağlanarak bilgi ve beceri kazanmaları hedeflenir.

Türkiye ise AB tarafından organize edilen bu eğitim ve gençlik faaliyetlerine 2004 yılı Nisan ayı itibarıyla tam üye olarak katılmıştır (Okur, 2016). Türkiye adına ise faaliyetleri 2004 yılından bu yana Türkiye Ulusal Ajansı yürütmektedir(Elmalı, 2013).

Erasmus+ Programı ile gelen yenilikleri şöyle sıralayabiliriz:

- Hayatboyu Öğrenme Programları bünyesinde yürütülmüş olan Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig programları ile Gençlik Programı ve 5 uluslararası işbirliği programı (Erasmus Mundus, Tempus, Alfa, Edulink ve Sanayileşmiş Ülkelerle İşbirliği Programı) da dahil edilerek Erasmus+ Programı başlığı altında toplanmıştır. Başvuru koşulları tek bir çatı program ile daha basit hale gelmiş ve parçalı yapı sona ermiştir.
- Yüksek lisans eğitimini tamamlamış olan öğrencilerin eğitimlerine yurt dışında devam edebilmeleri ve yoğun bir işte çalışabilmeleri için gereken becerileri kazanmalarını desteklemek amacıyla hibe garanti programı uygulanmaya başlanmıştır,
- Daha önceki dönemde uygulanmış olan Yükseköğretim Alanında Sanayileşmiş Ülkelerle İşbirliği (Bilateral Cooperation), gençlik alanını da içerecek şekilde Erasmus+ Programı'nın merkezi projeleri olarak devam etmektedir.
- Yeni öğretim metotları sunarak yükseköğretim kurumları ve işyerleri arasında yaratıcılık, yenilik ve girişimciliği arttırmaya yönelik büyük ölçekli ortaklıklar oluşturulmasına; sektörlere yönelik yenilikçi mesleki eğitim-öğretim metotları yoluyla istihdam edilebilirliği arttırabilmek içinse eğitim ve öğretim kurum/kuruluşları arasında ortaklıklar oluşturulmasına imkan sağlanmaktadır.

Erasmus Plus KA1

Erasmus+ KA1 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programı bir okulda görev yapan öğretmenler ve diğer eğitim personeline kurumun ihtiyaçları doğrultusunda yeni beceriler kazanmaları için fırsat sağlayan proje imkanı sunar. Programın amaçları şu şekilde sıralanabilir:

- ✓ Kurum personeline ihtiyaç duyduğu mesleki gelişim fırsatlarını sunmak
- ✓ Yeterliliklerin daha iyi tanınmasını sağlamak,

- ✓ Kurumların kapasitesini ve uluslararası boyutunu geliştirmek,
- ✓ Eğitim alanındaki yeni uygulamaları, politikaları ve sistemleri incelemek ve transfer etmek,
- ✓ Dezavantajlıların ihtiyaçlarına cevap verme becerisini arttırmak

Avrupa Birliği tarafından bireylerin öğrenme hareketliliği için Ana Eylem 1, KA1 kapsamında yapılandırılmış bir kurs veya eğitim faaliyeti olarak belirlenen bu programla, okul personelinin nitelikleri geliştirilir ve personele yurtdışında mesleki gelişim fırsatları verilir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen bu eğitim kurslarına katılmaya yetkili öğretmenler kurs öncesi ve sonrası çalışmaları ile süreci tamamlamaktadırlar.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Avrupa Birliği destekli bir proje olan Erasmus+ programının, hizmet içi eğitime ihtiyaç duyan ve bunun gerekliliğine inanan ve bu projelerde yer alan kurumlar ve öğretmenler için programın etkililiğinin ve verimliliğinin değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda cevaplanması gereken sorular şu şekildedir:

1. Erasmus+ KA101 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programına başvuru sürecine dair öğretmen görüşleri nelerdir?
2. Programa kabul edildikten sonraki faaliyetler hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?
3. Faaliyet süresince öğretmenlerin akademik ve idari sorumluluklarına dair görüşleri nelerdir?
4. Program süresince yapılan eğitim durumları(öğrenme-öğretme)etkinliklerine dair öğretmen görüşleri nelerdir?
5. Programın okul kültürüne katkısına dair öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
6. Programın öğretmenlerin mesleki gelişimine katkısına dair öğretmenlerin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Bu bölümde araştırma konusuna ilişkin olarak araştırma deseni, evren ve örneklem, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin analizinde kullanılan teknikler ile ilgili açıklamalar bulunmaktadır.

Araştırma Modeli

Erasmus + KA1 programına katılan öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak yürütülen bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin katılmış olduğu hizmetiçi eğitim programının uygulamalarının mesleki gelişime katkısı, sosyal öğrenme ortamını, öğrenme sürecinin duyuşsal özelliklerini nasıl etkilediği, projenin okul kültürüne olan etkisi gibi alt problemlere ilişkin veriler nitel araştırma yöntemi ile yarı yapılandırılmış görüşme formları gibi nitel veri toplama araçlarıyla elde edilmiştir.

Evren Ve Örneklem

Araştırma dahilinde katılımcıları belirlemek için amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. “Amaçlı örneklem yönteminde araştırma kapsamında belirlenmiş olan kriterleri karşılayan örneklemin seçilmesi ile katılımcılar belirlenir ” (Büyüköztürk ve diğ., 2012). Bu doğrultuda, katılımcılar programa katılmış ve eğitim sürecini tamamlamış olma kriterleriyle belirlenmiştir. Araştırmaya 8 farklı ilden (İstanbul, Ankara, Adana, Antalya, Adıyaman, Kocaeli, Gaziantep, Tekirdağ) 20 öğretmen katılmıştır. Bu öğretmenlerden 13 tanesi İstanbul İli’nde görev yapmaktadır ve 4 tanesiyle görüşmeler online olarak gerçekleştirilmiştir. Diğer katılımcılara ise mail yolu ile ulaşılmış ve Google form üzerinden çalışmaya katılmaları istenmiştir. Faaliyete katılan öğretmenlerin branş dağılımları arasında en fazla İngilizce öğretmenlerinin projede yer aldığı görülmektedir. Mesleki kıdem açısından bakıldığında ise projede yer alan öğretmenlerin 11’inin 16 yıl ve üzeri, 5’inin 6-10 yıllık, 4 öğretmenin ise 11-15 yıl arası kıdeme sahip olduğu görülmektedir. Görüşülen öğretmenlerden 5 tanesi proje koordinatörüdür.

Veri Toplama Araçları

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Bu çalışmada programın etkinliğini belirlemek amacıyla öğretmenlere yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme, nitel çalışmada temel veri toplama araçlarından. Aynı zamanda başkalarını anlamak için kullanılan en güçlü yöntemlerdendir. “Görüşme, sosyal bilimlerde ve özelliklede sosyolojide en sık kullanılan araştırma yöntemlerinden biridir” (Yıldırım ve Şimşek, 2003). “Görüşme, bireylerin, çeşitli konulardaki bilgi, düşünce, tutum ve davranışları ile bunların olası nedenlerinin öğrenilmesinde en kestirme yoldur. Görüşme, özellikle üst yöneticilerden, çocuklardan ve okuma-yazma bilmeyenlerden veri toplamak için idealdir. Çoğu

kimse, düşündüklerini açıklamada, sözlü anlatımı, yazılı anlatıma tercih eder. Görüşmede, söylenenlerin yüzeysel anlamları yanında gerçek ve derinliğine anlamları da çıkarılabilir” (Karasar, 1999).

Bu araştırmada görüşme yönteminin kullanılmasının sebebi görüşmenin bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüşlerine, şikâyetlerine, duygularına ilişkin bilgi elde etmede oldukça etkili bir yöntem olması ve gözlenemeyeni de anlamaya yardımcı olan bir yöntem olmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde ise hazırlanmış olan sorulara ek olarak görüşmenin gidişatına bağlı olarak ikincil ya da alt sorularla kişinin yanıtları detaylandırması sağlanabilir. Eğer katılımcı görüşme sırasında diğer sorulara cevap verdiği esnada cevaplamış ise ek soruların sorulmasına gerek duyulmaz (Türnüklü, 2000).

Görüşme formu iki bölüm halinde hazırlanmış; ilk bölümde katılımcıların demografik bilgilerini belirlemek amacıyla 4 soru, ikinci bölümde ise 7 soru sorulmuştur.

Verilerin Toplanması

Görüşme formu uzman görüşü alındıktan sonra revize edilerek hazır hale getirilmiştir. Programa katılmış olan okulların listesine Türkiye Ulusal Ajansı'nın web sitesi üzerinden ulaşılmış ve eğitimlerini tamamlamış olan okullar belirlenmiştir. Araştırmanın başında yüzyüze planlanan görüşmeler Pandemi sebebiyle online olarak veya görüşme formu üzerinden gerçekleştirilmiştir. Gerekli onaylar alındıktan sonra katılımcılar çalışma hakkında bilgilendirilmiş ve veri toplama süreci başlamıştır. Katılımcıların bir kısmı Google form üzerinden formu doldurmuş; görüşmeyi kabul eden 4 öğretmen ile de Zoom üzerinden online görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler katılımcıların istediği gün ve tarihte yapılmış yaklaşık 30-40 dk arasında sürmüştür. Görüşmelerin ses kayıtları daha sonra tekrar dinlenerek transkript edilmiş ve Word ortamına aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. İçerik analizi, metin içinde tanımlanan belirli karakterlerden sistematik ve tarafsız sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma tekniğidir (Stone ve diğerlerinden,1966 aktaran Koçak, Arun, 2006). Bu teknik doğrultusunda veriler özetlenmiş ve yöneltlen sorular esas alınarak sözcük grupları veya cümleler biçiminde kodlar oluşturulmuştur. İkinci aşama “verilerin görsel hale getirilmesi” süreci

oluşturmaktadır. Bu aşamada, veri azaltılması sürecinde ayıklanan, özetlenen ve dönüştürülen verilerin belirli sonuçlar çıkartmaya dönük bir biçimde örülmesi amaçlanmaktadır. Dolayısıyla özetlendikten sonra ortaya çıkarılan kodlar tablolara dönüştürülmüştür (Özdemir, 2010). Miles ve Huberman'ın (1984) önermiş olduğu veri analiz sürecinin son basamağını ise “sonuca ulaşma ve teyit etme” oluşturmaktadır. Araştırma sürecinin başında belirsiz bir biçimde ve bir bakıma verilerin içinde saklı duran gerçeklik son aşamada keşfedilmekte ve gün yüzüne çıkarılmaktadır. Yine bu sistematik yaklaşımla tablolar yardımıyla kodların anlamları irdelenerek kategorilere ulaşılmış ve kategoriler temalar ile ilişkilendirilmiştir. Elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

Araştırmanın Geçerlik Ve Güvenirliği

Nitel çalışmalarda inandırıcılığı sağlamanın yollarından biri uzun süreli etkileşimdir. Veri toplama sürecinde yeterli zamanın ayrılması, araştırmacının katılımcı görüşlerini derinlemesine anlaması için anlayış geliştirmesini sağlar (Başkale, 2016). Bu çalışmada araştırmacı her bir katılımcı ile bizzat görüşmüş online görüşmelerde de kamera vasıtasıyla katılımcılarla yüz yüze iletişim gerçekleştirmiştir. Bu görüşmelere kesinlikle zaman sınırlaması getirmemiş, ancak vakitleri kısıtlı olan katılımcılara gereken özen gösterilmiş ve diledikleri vakit görüşmeyi sonlandırabilecekleri hatırlatılmıştır. Araştırma süresince elde edilen veriler sürekli karşılaştırılmış, yorumlanmış ve mevcut verilerin bir sonraki veri toplama çalışması için bir temel ve örüntü teşkil etmesine çalışmıştır.

Hem inandırıcılığın hem de güvenilirliğin sağlanması adına yapılması gerekenlerden biri de uzman incelemesidir (Başkale, 2016; Yıldırım, Şimşek, 2011). Uzman incelemesinde süreç araştırmacı tarafından sözel olarak uzmana aktarılır ve elde edilen veriler ve analiz sonuçları uzman ile birlikte değerlendirir (Yıldırım, Şimşek, 2011). Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formları hazırlanırken önce araştırma ile ilgili kuramsal bilgilerden yararlanılarak taslak formlar oluşturulmuş sonra bu formlar uzman görüşüne sunulularak son haline getirilmiştir.

Sınırlılıklar

Bu çalışma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak görev yapan (İstanbul, Ankara, Adana, Kocaeli, Adıyaman, Tekirdağ, Gaziantep) Erasmus+ Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programına katılmış olan öğretmenlerle sınırlıdır.

Bulgular

Araştırmanın bu kısmında, Erasmus+ programına katılmış olan öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığı ile toplanan verilerin analizinden elde edilen bulgular ele alınmış; her araştırma sorusu için katılımcı ifadelerine ve bulguların yorumlarına yer verilmiştir. Yapılan analizde üç ana temaya ulaşılmıştır; Katılım Öncesi Elde Edilen Tecrübeler, Katılım Sürecinde Elde Edilen Tecrübeler, Katılım Sonrası Elde Edilen Tecrübeler. Katılım Öncesi Tecrübeler başlıklı temaya ait Projeye katılma süreci ve Projeye hazırlık süreci olmak üzere iki kategoriye ulaşılmıştır. Katılım Sürecinde Elde Edilen Tecrübeler tema başlığı altında üç kategoriye ulaşılmıştır: Proje süresince akademik sorumluluklar, Eğitim öğretim faaliyetlerini değerlendirme, Eğitim Değerlendirme. Son kategori olan Katılım Sonrası Elde Edilen Tecrübeler başlığı altında ise üç kategori yer almıştır: Projenin Öğretmene Yansımaları, Projenin Öğrenciye Yansımaları ve Projenin Eğitim Öğretim Faaliyetlerine Yansımaları. Yapılan analiz sonucu elde edilen kodlar ilişkili oldukları tema ve kategoriler altında ayrıntılı olarak ele alınmıştır.

Tema 1 Katılım Öncesi Elde Edilen Tecrübeler

Bu bölümde birinci araştırma sorusu olan Erasmus + KA1 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Programına katılım öncesi öğretmenlerin elde ettikleri tecrübeler nelerdir? sorusuna yanıt aranmıştır. Bu soruya cevap bulabilmek için programa katılan öğretmenlere sorulan yarı yapılandırılmış sorularla gerçekleştirilen görüşmeden elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Yapılan analiz sonucu “projeye katılma süreci” ve “projeye hazırlık süreci” olarak iki kategoriye ulaşılmıştır.

Projeye Katılma Süreci

Programa katılma süreci kategorisi katılımcıların faaliyetten nasıl haberdar olduğu, katılmaya nasıl karar verdiklerine dair görüşlerini açıkladıkları kategoridir. Yapılan analizler sonucunda “okul idaresi tarafından bilgilendirme”; “bireysel yönelim”; “okul proje koordinatörlüğü” tarafından yönlendirilme kodlarına ulaşılmıştır.

Bireysel Yönelim: Katılımcı ifadelerine bakılarak öğretmenlerin projeye katılma sürecinde kendi kişisel ilgi ve merakları doğrultusunda hareket ettikleri söylenebilir. Daha öncesinde proje tecrübesi olan veya aldığı hizmetiçi eğitimler vasıtasıyla projeden haberdar olan öğretmenler bulunmaktadır.

“Projeyi ben yazdım. Yazdığım Projenin tüm aşamasını yönettim” K9

“Projenin yürütücüsüyüm. Diğer katılımcılarımızı da resmi yazı yoluyla açık davette bulunarak haberdar ettik. Projenin konusu, meslek hayatımda geliştirme ihtiyacı hissettiğim dijital eğitim, yeni nesil web araçlarını öğrenmek ve kullanmak ile ilgili olduğu için bu faaliyet içerisinde yer almak istedim.”K13

Okul idaresi tarafından yönlendirilme: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde bazı öğretmenlerin projeden haberdar olması okul idaresi tarafından bilgilendirilmeleri sayesinde gerçekleşmiştir.

“Okul müdürüm söyledi, onun zoruyla katılmaya karar verdim.”K12

“Okula gelen resmi bilgilendirme yazıları ile katılmaya karar verdim.”K5

“School Education Gateway platformunda tanıtımını gördüm, kurum müdürünün desteğiyle katılmaya karar verdik.”K11

“.....Ayşe Hanım yani müdür yardımcımız Ayşe Hanım projeden bahsetti. Daha önce ben okulda afişini görmüştüm bu projenin. İlgimi çekmişti ama hani nasıl başvuracağım konusunda da, ne olacağı konusunda bir fikrim yoktu. Ayşe Hanım teklif getirince o şekilde haberim oldu ve kabul ettim.”K2

Okul proje koordinatörlüğü tarafından yönlendirilme: Katılımcı ifadelerine göre projeye başvuru sürecinin okulun bünyesinde oluşturulmuş olan proje koordinatörlüğü tarafından gerçekleştiği söylenebilir. Projede yer alma konusunda istekli ve meraklı öğretmenlerden oluşan bu ekip proje sürecini okul adına yönetmektedir.

“Proje koordinatörümüz okulda Erasmus projesi yapacağını duyurdu. Ben de denemek için katıldım.” K14

“Koordinatörümüzün aracılığı ile haberdar olup araştırdım. Güzel bir ekiple bir araya geldik ve bu deneyimin hepimize önemli katkılar sağlayacağını düşünerek çalışmamızı başlattık.” K17

“Okulumuz Proje ekibi ile incelemelerimiz sonucunda, yaptığımız araştırmalar ile faaliyete karar verdik.” K7

Projeye katılma sürecine dair öğretmen ifadelerine bakıldığında projeye kişisel ilgi ve merakı dolayısıyla katılmış öğretmenlerin süreci koordine etme ve proje yürütücüsü olma noktasında daha aktif olduklarını söylemek mümkündür.

Proje Hazırlık Süreci

Projeye hazırlık süreci başlıklı kategori altında “proje başvuru evraklarını düzenleme; hizmetiçi eğitimlere katılma; kurs sağlayıcısı ile irtibat konuları ele alınmaktadır.

Proje Ekibi Kurma: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde proje başvurusunun kabul edilmesinden sonra bazı okullarda bir proje ekibi kurularak proje sürecinin başlatıldığı ve yürütülecek işlerde bir görev dağılımı yapıldığı söylenebilir.

“Kadrolu öğretmenlerimizden oluşan proje yürütme ekibi kurduk ve planlama yaptık.”K11
“Çalışacağımız öğretmen ve öğrenci grubunu dikkatle belirledik. Hareketlilik için en uygun kurs, uygun ülke ve uygun zamanlama için çalışmalar yaptık.”K14

“Öğretmen gurubumuzla konu ile ilgili çalışmalar yaptık. Ön hazırlığımız çok iyiydi.K16

Proje başvuru evraklarını düzenleme: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde proje hazırlık sürecinde öğretmenlerin sorumluluklarından birinin projeye ait evrakların düzenlenmesi olduğu söylenebilir.

“Kurs ile irtibat, ulaşım ile ilgili bilet rezervasyonları, diğer öğretmenlerin gerekli evrak ve bilgilerini toplama kursa iletme vs.” K5

“Bir çok hazırlık yaptık. Pasaportlar, sigorta, uçak ve otel rezervasyonları, kurs merkezi ile sürekli iletişim.” K10

Hizmetiçi eğitimlere katılma: Katılımcı ifadelerine göre proje faaliyeti gerçekleşmeden önce birtakım eğitimler almaları gerektiği söylenebilir. Bu hizmetiçi eğitim içerikleri gidilecek ülke ve faaliyet içeriğine göre değişiklik göstermiştir. Yurtiçinde gerçekleştirilen hizmetiçi eğitimlerden farklı olarak Erasmus Plus programı öğretmenlerden akademik ve kişisel bir hazırlık süreci içerisine girmelerini beklemektedir. Robotik kodlamayla ilgili bir projede yer alan öğretmenin ifadelerine göre faaliyete katılmadan önce Türkiye’de bu konuda bir haftalık bir eğitime katılmışlardır. Ayrıca faaliyet dilinin İngilizce olması sebebiyle ihtiyaç duyan öğretmenlere yabancı dil desteği sağlanmıştır.

“İngilizce A1 ve A2 kursu katıldık. 10 Saatlik drama eğitimi 3 farklı hazırlık semineri.” K9

“Kursa katılacak personelimizi yabancı dil konusunda teşvik ederek, kurumumuzda açılan İngilizce kursuna yönlendirdik.”K11

“İngilizce öğretmeni olduğum için ben katılmadım ama diğer katılımcılarımıza Halk Eğitim Merkezi bünyesinde 120 saat A1 düzeyi İngilizce kursu verildi. Kursumuz BİT araçları ile ilgili olduğu için okulumuzun Bilişim Teknolojileri Rehber Öğretmenimiz ve web 2.0 araçlarına hakim İngilizce öğretmenimizin verdiği 2 günlük bir hazırlık eğitimine katıldım. Ayrıca gideceğimiz ülkeye uyum sürecini kolaylaştırmak için bir kültürel hazırlık eğitimi aldık.”K13

“Bir taraftan da ilçemizin hizmet içi eğitimi kapsamında o zaman 41 öğretmenimiz eğitimini de aldık. Robotik kodlamayla ilgili.Hepsini ben aslında bu işin öylesine olmayacağını, oradaki bir haftalık eğitimle döndüğümüzde elimizin çok da dolu olmayacağını inanarak Biz oraya hazırlıklı gitmeliyiz ki orada tatlı yemek için masaya oturmalıyız. Yani hocanın bu konuyla ilgili donanımlı olmalıyız ki bize teknik terimleri anlatırken buna yabancı denmemeli. Onun için çok hazırlıklı gittik. Aslında bizim bu hazırlıklarımızda projede yazmıyordu mesela sadece tanıtım bölümü vardı. İşte broşürler hazırlanır, reklam yapılır, veliler davet edilir.”K1

Kurs sağlayıcısı ile irtibat: Katılımcıların ifadelerine bakıldığında projede yer alacak ekip belirlendikten sonra görev paylaşımı yapılmış ve bazı öğretmenler gidilecek ülkedeki kurs sağlayıcısı ile iletişim görevini üstlenmiştir. Öğretmenlerin organizasyon ve grup içinde işbirliği yapabilme becerilerinin gelişimine büyük katkı sağladığı söylenebilir.

“Ortak kurum olan kurs merkezleri ile görüşülerek mutabakat zaptı imzalanmıştır.”K11

“Kurs merkezi ile sürekli iletişim.” K10

Proje hazırlık sürecindeki öğretmen ifadelerine göre hemen hemen bütün öğretmenlerin projeye hazırlık amacıyla hizmetiçi eğitimlere katıldığı söylenebilir. Özellikle yabancı dil konusunda proje bütçesinden destek sağlanması öğretmenlerin bu konudaki eksikliğini gidermek anlamında oldukça motive edici olmuştur. Ayrıca kurs içeriğine göre öğretmenlerin ihtiyaç duydukları hazırlık eğitimi içerikleri de farklılık göstermektedir. Bu konudaki ihtiyacı ise şu şekilde açıklamışlardır: *“Eğitim dili İngilizce olacağından örneğin bizim projemiz robotik kodlama ile ilgiliydi ve hiçbir ön hazırlık yapmadan gitmiş olsak muhtemelen içeriği anlamakta oldukça zorlanacaktık.”* Diğer sorumlulukların ise görev paylaşımı şeklinde yürütüldüğü söylenebilir.

Tema 2 Proje Süresince Tecrübeler

Bu bölümde 2. Araştırma sorusu olan proje süresince edinilen tecrübeler ile ilgili öğretmen görüşleri nelerdir sorusuna verilen cevaplar değerlendirilmiştir.

Proje Süresince Akademik Sorumluluklar

Bu kategori altında “eğitime katılma; sunum yapma” konuları incelenmiştir. Eğitime katılma: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde faaliyet süresince öğretmenlerden temel beklentinin sürdürülen eğitim faaliyetlerine katılım sağlamaları olduğu söylenebilir.

“Kurs boyunca eğitimleri tam ve eksiksiz alma.” K19

“Kursiyer olarak eğitimimizi tamamlayıp, eğitim sonrasında diğer öğretmen arkadaşlarımıza aldığımız eğitimi aktardık.”K7

“Eğitime katılmak, etkinlikleri yürütmek.” K9

“Verilen eğitime katılıp, kendi iyi uygulama örneklerimizi paylaşarak kursa katılan meslektaşlarımızla fikir alışverişinde bulunduk.”K11

Sunum yapma: Katılımcı ifadelerine göre bazı kurs faaliyetlerinde öğretmenlerden kurs sonunda sunum yapmalarının istendiği söylenebilir. Bu ifadeye göre geri dönüt ve değerlendirme süreçlerinde öğretmenlerin aktif olduklarını söylemek mümkündür.

“Faaliyetin her aşamasında etkindik görsel sunumlar ve içerikleri hazırladım.”K18

“Kendimizi ve okulumuzu tanıtan bir dijital poster hazırlamak, derslere belirtilen saatler dahilinde düzenli olarak devam etmek, derslerde, eğitmenin tanıttığı BİT 55 araçlarıyla ilgili uygulama yapmak, hazırlanan örneği kurs grubu için oluşturulan ortak bir Google belgesine yüklemek, kurs faaliyetinin bitiminde eğitimi değerlendirme anketi doldurmak.”K13

“Bizden kurs merkezi herhangi bir talepte bulunmadı. Biz onlardan bulunduk. Çünkü benim ve özellikle arkadaşlarımın da genel olarak isteği oydu. Gittiğimiz ülkelerde uygulamayı bizzat yerinde görmek. Yani bu insanlar pratikte ve teorikte ne yapıyor. İşte şunu yapıyoruz böyle olmalı. Ne yapılıyor? Bunu görmek. Hollanda bu anlamda çok iyiydi. Yani bize üç tane okul gezdirdiler. Böyle bir talepte bulunduk. Ne yapıyorsunuz? Nasıl eğitim veriliyor? Hani böyle bir öğrenciniz varsa yaklaşım ne? Nasıl bir yardım sağlıyorsunuz? Bunları yerinde görmek istiyoruz dedik ve onlar bize üç tane okul gezdiler.” K3

Proje süresince öğretmen sorumluluklarına dair katılımcı ifadelerine bakıldığında kurs veren kurum ve kurs içeriğine göre bu görev ve sorumlulukların farklılık gösterdiğini söylemek mümkündür. Bazı kurs sağlayıcılar süreci planlı ve verimli katılımcı merkezli yürütürken, diğerlerinin biraz daha yetersiz kaldığı söylenebilir. Ayrıca katılımcı ifadelerine göre kurs sağlayıcılardan talepte bulunarak hazırlık sürecine müdahale etmenin de mümkün olduğu söylenebilir.

Eğitim Öğretim Faaliyetlerini Değerlendirme

Bu kategoriye ait yöntem teknik; içerik; süre; eğitim ortamı konuları incelenmiştir. İçerik: Katılımcı ifadelerine göre eğitim faaliyeti boyunca katılımcılara sunulan içeriğin çoğunlukla öğretici ve ilgi çekici olduğu söylenebilir.

*“Gayet iyi ve keyifliydi. Ders hocası konusuna hakimdi hala orada öğrendiğim uygulamaları derslerimde kullandığım oluyor materyal hazırlarken”.*K5

“Genelde canlandırma drama yöntemini nasıl eğitim esnasında kullanacağımıza dair uygulamalar yaptık.” K9

“Bana ve mesleğime katkıları olan çok güzel eğitimler aldım. Hem uygulamalı hem de teorik bilgi içerikli eğitim harikaydı.” K19

Katılımcılardan birinin ifadesine göre eğitim içeriğini zayıf bulduğunu yeterince verim alamadığını ifade etmiştir. Ayrıca projeye başvuru sürecinin de eğitim içeriğiyle ilgili öğretici bir süreç olduğunu ifade etmesi bu hususta dikkat çekici bir konu olarak karşımıza çıkmıştır.

*“Projeyi ben yazarken pek çok şeyi öğrenmiştim. Ekip arkadaşlarım için yenilikçi olsa da ben çok az şey öğrendim. Orta diyebilirim.”*K12

Yöntem- teknik: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde öğretmenlerin katılmış oldukları eğitim faaliyetlerinin kullanılan yöntem teknik açısından başarılı olduğu söylenebilir. Konunun aktarımı ve kalıcılık sağlaması adına uygun metotlardan yararlandığı sonucuna ulaşılmıştır.

*“Yöntem ve teknikler teknolojinin verdiği imkanlar doğrultusunda sunum şeklinde gerçekleştirildi.”*K11

“Eğitim faaliyetlerinde kullanılan yöntemler ise bazen anlatım bazen örnek gösterme bazen de konu ile ilgili alanlara düzenlenen geziler şeklindeydi. Bu sayede kursa katıldığımız ülkenin eğitim kültür sanat ekonomi gibi bir çok yönünü yakından görme ve tanıma fırsatımız oldu.” K15

Eğitim süresi: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde bazı eğitim faaliyetlerinin süre açısından yetersiz kaldığı tam öğrenmenin gerçekleştirilemediğini söylemek mümkündür.

“Gayet güzeldi fakat süresi biraz daha uzun olabilirdi” K8

“Tek sorunumuz şu oldu. Robotik kodlama konusu çok teknik bir konu olduğu için bilip gitsek bir okyanustu belki biz bir göl oluştururduk. Zaman kısıtlı olduğu için yetmediğini hissettik. Eğitim yeterli miydi? Yetmedi. Yüzeyselce yeterli miydi bilgi düzeyinde? Evet. Ama daha üst basamaklara çıkar mıydı? Biz çok isterdik ama zaman?” K1

Eğitim süresinin yeterliliğinin de yine eğitimin konusuna bağlı olarak değiştiği söylenebilir. Hem akademik hem kültürel bir faaliyetin süresinin içeriğin kalıcılığını ve verimini artırmak adına daha uzun tutulması gerektiği katılımcı ifadelerinden çıkarılmıştır.

Eğitim ortamı: Kurs faaliyetleri eğitimin gerçekleştiği ülke ve eğitim içeriğine göre farklılık göstermektedir. Bir liseye ait sınıf gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri katılımcılar tarafından uygun bulunmazken; teknoloji içerikli bir eğitimin bilgisayar sınıfında gerçekleştirilmesi motivasyon ve öğreticilik açısından uygun bulunmuştur.

“Eğitim ortamı gittiğimiz ülkede bir lisenin sınıfı idi ve fiziksel donanımı için orta düzeyde denilebilir.” K11

“Bazı dersleri açık havada yaptık. Başarılı bir süreçti.” K14

“Giriş katta hemen yani ne kadar diyeyim on beş yirmi metre karelik küçük bir odaydı. Sadece sıralar vardı hani şey bölüm. Dershane ortamı gibi düşünün. Sıralar vardı. Hani bir de kahve koymuşlar kenara. Bir de minik bir kürsü vardı. Hani Power Point gösterisi yapacağı duvar vardı öğretmenimizin. Çok kapsamlı hani konferans salonu gibi donanımlı bir yer değildi.” K2

“Ciddi bir ortamdı. Biz beş gün hakikaten dolu dolu eğitim aldık. Dedikleri saatte başladık. Dedikleri saatte de bitirdiler. Ciddiyet vardı kursta.” K1

Eğitmen Değerlendirme

Eğitmen değerlendirme kategorisi kapsamında “alanında uzman; tecrübesiz; yardımsever; genç ve dinamik konuları ele alınmıştır. Alanında uzman: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde gidilen ülke ve kurs içeriğine göre öğretmenlerin uzmanlık durumunda da farklılıklar olduğu söylenebilir. Bazı katılımcılar eğitim aldıkları kişinin konuya hakim, etkili öğretim yöntem teknikleri kullanan oldukça yeterli bir öğretmen olarak ifade etmişlerdir.

“Hocası konusuna hakimdi hala orada öğrendiğim uygulamaları derslerimde kullandığım oluyor materyal hazırlarken.”K5

“Eğitmen kurs içeriği kapsamında alanında deneyimli bir kişiydi”K11

“Eğitmenimiz konusuna hakimdi, sorularımızı etkin şekilde cevapladı, iletişime açıldı ve yaklaşımı çok olumluydu.”K13

“Eğitmen dersi anlatırken bize de çok söz hakkı verdi. Yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünüyorum. Bize aktardıklarından da anladık. Bize artı kattı. Eğitimimize artı kattı” K1

Yardımsever/Dinamik: Katılımcı ifadelerine göre öğretmenler her konuda eğitime katılan öğretmenlere yardımcı olmuş ve sorun yaşamamaları için büyük bir çaba harcamıştır. Ayrıca enerjisi yüksek, dinamik öğretmenlerin de katılımcı öğretmenlere olumlu bir yansıması olduğu söylenebilir.

“Eğitim veren kişiler son derece istekli uyumlu ve yardımseverdi.” K15

“4 gün Gelen öğretmenimiz çok güler yüzlü, böyle hoş sohbet, esprili. Hani bize anlayışı böyle bir öğretmendi.”K2

“Ders veren eğitimcinin de genç ve dinamik olması çok etkiliydi.”K19

Tecrübesiz: Katılımcı ifadelerine bakıldığında bazı öğretmenlerin konuya hakimiyet ve ders verme tecrübesi açısından yetersiz kaldığı söylenebilir. Eğitime katılan öğretmenler açısından beklentiyi karşılayamadıkları ve yeterli öğrenmenin gerçekleşmediğini söylemek mümkündür.

“Eğitmenimiz iyiydi, fakat biraz geri dönütte eksik kalıyordu.”K12

“Sorumlu eğitmenin de konuyla ilgili yeterli tecrübesini olmadığını düşünüyorum.”K17

“Kurs öğretmenlerinin Beceri ve nitelikleri tekrardan gözden geçirilmeli diye düşünüyorum. Çünkü katıldığım birden fazla kurstan, bazı öğretmenlerin bu proje türünde vasat kaldığını gözlemledim..”K20

Projelerde yer alan öğretmenlerin titizlikle seçilmesi ve hem alanına hakimiyet hem de uygun öğretim metotları kullanma konusunda yeterliliğinin olması önemli bir konu olarak belirtilmiştir.

Tema 3 Proje Sonrası Tecrübeler

Bu bölümde üçüncü araştırma sorusu olan Erasmus + KA1 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Programına katılım sonrası öğretmenlerin elde ettikleri tecrübeler nelerdir? sorusuna yanıt aranmıştır. Bu soruya cevap bulabilmek için programa katılan öğretmenlere sorulan yarı yapılandırılmış sorularla gerçekleştirilen görüşmeden elde edilen veriler içerik analizin tabii tutulmuştur. Yapılan analiz sonucu “projenin öğretmene yansımaları”, “projenin öğrenciye yansımaları” ve “projenin eğitim öğretim faaliyetlerine yansımaları” olarak üç kategoriye ulaşılmıştır.

Projenin Öğretmene Yansımaları

Projenin öğretmene yansımaları kategorisi altında yedi konu incelenmiştir: yabancı dil becerisi, sunum becerisi, öğretim yöntem teknik bilgisi, proje yönetim becerisi, problem çözme becerisi, kültürel farkındalık. Katılımcı ifadelerine göre proje süreci dil yeterliliğini artırmak adına büyük bir fırsat olmuştur. Alınan eğitimlerin dilinin İngilizce olması katılmadan önce bir hazırlık yapılmasını gerekli kılmış; faaliyet süresince ise dili kullanmak zorunda kaldıkları için yabancı dil becerilerinin gelişimine büyük katkı sağlamıştır.

“Kesinlikle en azından duyduğumu anlayabilme ve kendimi ifade edebilme günlük ihtiyaçlarımı giderebilecek seviyede olmak kendi başıma da bir şeyler yapabileceğimi gösteriyor yani birilerinden ya da bir acenteye bir rehber ya da bir İngilizce bilen birine bağlı kalmadan yapabilirim diyorum artık.” K4

Katılımcı personelimizin yabancı dillerini geliştirme ve yabancı dil vasıtasıyla iletişim kurma becerilerini geliştirmeye katkı sağladı.” K11

“Bir İngilizce öğretmeni olarak öncelikle speaking ve listening becerilerimi geliştirdim.”K20

“Öncelikle hayat boyu öğrenme kapsamında öğrenmenin yeri zamanı ve yaşı yoktur diyerek hala öğrenmeye ve kendimizi geliştirmeye devam ediyoruz. Faaliyetlerin yurtdışında olması dil gelişimimize, eğitimde farklı bakış açıları geliştirmemize ve problem çözme becerilerimizin gelişmesine olumlu anlamda oldukça katkısı olmuştur.”K16

Sunum Becerisi: Katılımcı ifadeleri incelendiğinde katıldıkları eğitim faaliyetinin içeriğine göre kendilerine verilen dönütler doğrultusunda eğitim aldıkları konuya ilişkin sunum hazırlamaları istenmiştir. Bu süreç öğretmenlerin sunum hazırlama konusunda var olan eksiklerini tamamlamalarına ve bu konuda pratik geliştirmelerine yardımcı olmuştur.

“Yaptığımız projeyi duyurmak için okulumuzun bulunduğu ilçede büyük bir seminer verdik. Böylece aynı anda farklı okullarda çalışan bir sürü öğretmene ulaşmış olduk.” K14

Öğretim Yöntem teknik Bilgisi: Katılımcı ifadelerine göre aldıkları eğitim içeriklerine göre farklı öğretim yöntem ve teknikleri öğrendikleri söylenebilir.

“Dramayı daha aktif olarak derslerde kullandık. Okul gösterilerini yeniledik” K9

“Ben de merak uyandı teknolojik uygulama ve web 2 araçlarına yönelik. Öğrencilerimin dersime olan istekliliklerinin arttığını gözlemliyorum özellikle uzaktan eğitim sürecinde çok işime yaradı.”K5

“Öğrencilerimle robotik kodlama ile ilgili çalışmalara ağırlık vermeyi planladım ancak pandemi nedeniyle bu çalışmalarını bir süre ertelemek zorunda kaldım.” K7

“Kodlama stem konularında bireysel gelişimime oldukça katkı sağladı.” K8

“Derslerimde kullanabileceğim çok sayıda web 2.0 aracı öğrendim ve daha fazlasını öğrenme çabasına girdim.”K13

“Akademik olarak öncelikle diğer ülkelerin ne gibi çözüm ürettiklerini öğrendim ve aldığım eğitimler branşımı daha etkili kullanmayı öğretti” K18

“Öğrencilere verdiğimiz eğitimde farklılık oluşmuştur. Öğrenci merkezli ders anlatımı gelişmiştir. Eğitim kalitesi artmıştır.” K16

“Bizi ileri taşıyan, farklı kültür ve eğitim sistemlerine tanıklık ederek onların beğendiğimiz uygulamalarını kendi eğitim sistemimize entegre etme fırsatı bulduk.”K10

Proje Yönetim Becerisi: Katılımcı ifadelerine göre projeye başvurudan projeyi tamamlama sürecine kadar aktif olarak her aşamada görev alan öğretmenler bir sonraki proje için kendilerini daha yetkin görmektedir. Proje nasıl yürütülür ne gibi sorumlulukları vardır bu konularda yeterli tecrübeye sahip olduklarını ve proje konusunda motivasyonlarının arttığını ifade etmişlerdir.

“Bir Avrupa kentinde farklı ülkelerden ve kültürlerden gelen insanlarla bir arada bulunmak, onlarla iletişim içinde olmak çok güzel bir deneyimdi. Proje bu konudaki özgüvenimi geliştirdi. Proje yönetim becerilerim gelişti. İhtiyaç duyduğum bir alanda Avrupa standartlarında bir eğitim almak, bu alanda farklı girişimlerde bulunma isteği doğurdu.”K13

Problem Çözme Becerisi: Katılımcı ifadelerine göre proje süreci kendilerine problem çözme becerisi geliştirmeleri açısından katkıda bulunmuştur.

“Yurt dışında aldığım eğitim ile ergenlik dönemini sıkıntılı geçiren öğrencilere nasıl yaklaşmam gerektiğini öğrendim.” K14

“Bu faaliyet ile aldığım dersler, inceleme imkanı bulduğum farklı eğitim sistemi, araştırma ve sunumlar akademik gelişimime çok katkıda bulunurken, mesleğimde ergen öğrencilerimle etkileşim halindeyken izleyeceğim yol ile ilgili bir kılavuz oldu.” K19

Kültürel Farkındalık: Katılımcı ifadelerine bakıldığında projenin kişisel gelişim anlamında farkındalık geliştirdikleri; farklı bir kültüre dile olan ilgi ve meraklarının arttığı söylenebilir.

“Bu proje sayesinde ilk kez yurt dışına çıktım ve İspanya kültürüne dair bir çok bilgi edindim.”K14

“Bu eğitim faaliyetinin kültürel gelişimime çok katkısı oldu. Tarih kokan İspanya da gezme, dolaşma ve inceleme imkanı buldum. Kitaptan veya internetten gördüklerimin üzerine canlı olarak anı yaşamak güzeldi.” K19

“Ben zaten farklı kültürleri tanımaktan keyif alan gezmeyi görmeyi seven biriyimdir o nedenle ayrıca mutlu oldum yeni bir yere gittiğime. Bilimsel verilerle ,araçlarla iş yapmanın yüzde yüz iyi sonuç vereceğine inanırım ,mesleki olarak işime teknolojik ve bilimsel destek sağlamış oldum bu kursla.”K5

“Eğitim aldığımız bölge zaten dünyanın sayılı kültür merkezlerinden biri olduğu için iyi bir kültür birikimimiz olmuştur. Bilmediğimiz tarihi ve sanat yönlerini öğrenme fırsatımız olmuştur.”K16

“Farklı milletlere karşı böyle daha hoşgörülü, daha yardımsever, daha açık olma olur hale geldim diyebilirim.” K2

Projenin var olan temel hedeflerinin yanı sıra örtük öğrenmeler gerçekleşmesine de büyük katkılar sağladığını söylemek mümkündür. Yeni bir kültürü tanımak, günlük yaşantıya şahit olmak, tarihini öğrenmek ve en önemlisi de bir sonraki yurtdışı deneyimi için kapı aralamış olması, uluslararası

boyutta düşünebilme ve olay ve durumlara bilimsel bir gözle bakabilmeyi sağlaması projenin en göze çarpan kazanımları arasındadır.

“Yaşadığımız ilçenin küçük bir ilçe olmasından kaynaklı olarak imkan yetersizliğinin ötesine geçip katıldığımız eğitim uluslararası boyutta kişisel gelişimimize ve bilimsel bakış açimizin gelişmesine katkı sağladı.”K11

Projenin Öğrenciye Yansımaları

Dijital Beceri: Katılımcı ifadelerine bakıldığında proje sonrası okullarda gerçekleştirilen etkinlikler öğrencilerin öğretim materyali olarak dijital araçlardan haberdar olmasını, bu araçları etkin kullanmalarını sağlamıştır.

“Bu proje, okulumuzda dijital bir dönüşüm başlaması için önemli bir adım oldu. Öğretmenlerimize kursta edindiğimiz bilgi ve becerileri aktarmak için biz de bir atölye çalışması yaptık. Derslerinde kullanabilecekleri web 2.0 araçlarını öğretmenlerimize uygulamalı olarak anlattık. Onlardan da seçtikleri bir BİT aracı ile bir uygulama/ çalışma yapmasını istedik. Çalışmalar tamamlanınca projemizin web sitesine iyi uygulama örneklerini yükleyeceğiz. Okulda uygulanan eTwinning projelerinin sayısını artırmak için her zümreden bir proje çalışması yapılması yönünde bir karar aldık. Öğrencilerimizden performans ve proje ödevlerini web 2.0 araçlarını kullanarak yapmalarını istedik.”K13

Etkin katılım: Katılımcılara göre proje sonrası sınıf ve okul düzeyinde gerçekleştirilen faaliyetler de öğrenci motivasyonunun yüksek olduğu birçok çalışmanın öğrencilerle birlikte yürütüldüğü söylenebilir.

“Okulumuzda var olan bir soruna cevap aradığımız için ergen öğrencilerimiz için çok faydalıydı öğrencilerimiz uygulama aşamalarında çok etkindi.” K18

Projenin Eğitim Öğretim Faaliyetlerine Yansımaları

Teknolojik Araç-Gereç Kullanımı: Katılımcı ifadelerine göre öğretmenlerin katılmış oldukları eğitim faaliyeti sonrası okullarda gerçekleştirilen uygulamalara olumlu şekilde yansımıştır. Öğretmenlerin teknolojik araçları daha etkin kullanımını sağlamıştır.

“Derslerde daha çok teknolojiyi kullanma eğilimi oluştu çalışanlarda. Derslerin daha aktif, eğlenceli ve dikkat çekici olabileceği farkedildi.” K5

Okul Eğitimi Personel Hareketliliği Programının (Erasmus+ KA101) Değerlendirilmesi

“Ben zaten farklı kültürleri tanımaktan keyif alan gezmeyi görmeyi seven biriyimdir o nedenle ayrıca mutlu oldum yeni bir yere gittiğime. Bilimsel verilerle, araçlarla iş yapmanın yüzde yüz iyi sonuç vereceğine inanırım, mesleki olarak işime teknolojik ve bilimsel destek sağlamış oldum bu kursla.”K5

Farkındalık : Katılımcı ifadelerine göre öğretmenlerin katılmış oldukları bu proje hem görev yaptıkları okulda hem de ilçe düzeyinde ilgi görmüş ve motivasyon sağlamıştır.

“Okulumuzda yaptığımız proje sonrasında Erasmus projelerine ve hareketlilik faaliyetlerine daha fazla ilgi oldu. Öğrenciler ve öğretmenler arasında projelere olan ilgi oldukça arttı.” K15

“Seminer dönemlerinde okulumuz proje öğretmenler ilçemizde proje hazırlama eğitimleri vermişlerdir. Erasmus projelerine katılımının yaygınlaşmasını sağlamışlardır.” K16

Okul içi-dışı etkinlik: Katılımcıların ifadeleri incelendiğinde proje sonrası okulda ve okul dışında projeyi tanıtmaya ve diğer öğretmen ve öğrencileri teşvik etmeye yönelik etkinlikler hazırlanmış öğretmen-öğrenci-veli işbirliği sağlanmıştır.

“Okulumuzda eğitim sonrasında öğrencilerimizle yaptığımız çalışmalarını sergilediğini bir Tekno festival düzenledik.”K7

“Okulumuzda Sanal Gençlik Sergisi yapıldı. Ağaç Dikimi Yapıldı. Kitap okuma etkinliği, Sinema etkinliği yapıldı. Ayrıca haftanın hikâyesi etkinliği yapıldı. Ayrıca yazılı doküman da basılıp dağıtılacak.”K20

“Atölye çalışmalarında bizim bütün öğretmenlerimiz bu eğitimi aldığı için Serbest etkinlik saatlerini bir program yaptık. O programda her öğretmen o saatte atölyesine çıkıp Öğrencileriyle orada uygulama yapabildi.”K1

“Yani robotik kodlamaya ilgili sıfırdır. Sıfırdan hani eğer bu bir yüzse, hani yirmiye çıktık diyebilirim. Şu anda buna çok eğilim gösteren okulumda ciddi anlamda bu işe gönül vermiş altı tane öğretmenim var. Özelden de hala çalışıyorlar. Çok değişik panolar yapıyorlar.”K11

Sonuç, Tartışma Ve Öneriler

Araştırma Avrupa Birliği’nde 1997 yılından itibaren yürütülmekte olan, Türkiye’nin de 2004 yılında dahil olduğu, ERASMUS + KA1 Okul Eğitimi Personel Hareketliliği programına katılmış

öğretmenlerin görüşlerine dayalı olarak programı değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Gerçekleştirilen görüşmelerin sonuçlarına bakıldığında en dikkat çeken nokta mesleki tecrübesi yüksek olan öğretmenlerin programa katılım oranının daha yüksek olmasıdır. Görüşülen 20 kişiden 10 tanesi 16 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip öğretmenlerdir. Bu bağlamda Ertürk (2016) tarafından yürütülen Öğretmenlerin İş Motivasyonları isimli çalışma sonuçlarına göre kıdem arttıkça öğretmenlerin iş motivasyonlarının yükseldiği bulgusu bu bulguyu da destekler niteliktedir. (Ertürk,2016)

Araştırmanın ilk teması olan proje öncesi tecrübelerine ait kategorilere bakıldığında öğretmenlerin projeden büyük oranda okuldaki proje yürütücüsü veya okul proje ekibi tarafından haberdar edildiği verileri öne çıkmıştır. Bu bağlamda Demir (2017) tarafından yapılan çalışmada “mesleki eğitim öğrencisi ve personel hareketliliği projelerindeki uygulama kalitesinin artırılmasının bir diğer yolu olarak projelerin bizzat başvuran kurum personeli tarafından hazırlanması önerilmektedir. Bu sayede kurumun ihtiyaçlarına daha hâkim bir bakış açısı ile projeler hazırlanmış ve uygulama sonucunda planlanan etkilere ulaşabilme olasılığı güçlenmiş olacaktır” sonucuna ulaşılmıştır.

Yapılan analiz sonucu elde edilen diğer kategori ise programa kabul edildikten sonraki faaliyetler olarak belirlenmiştir. Bu aşamada katılımcıların çoğunlukla katılacakları eğitimin içeriğine dair çalışmalar gerçekleştirdikleri görülmektedir. Kategoriler incelendiğinde gerekli evrakların hazırlanması, yabancı dil eğitimi hazırlığı, hazırlık seminerleri ve drama, kodlama, web2.0 araçları gibi hizmetiçi eğitimler konularında hazırlık süreci geçirdikleri belirlenmiştir. Bu bölümde karşımıza çıkan yabancı dil hazırlığının önemi daha önce Demir(2017) tarafından yapılan çalışmada da vurgulanmıştır. “Proje faaliyetleri sırasında yapılan yerinde kontrollerde öğrencilerin en çok zorlandıkları alan olarak yabancı dil becerileri seviyesi ön plana çıkmaktadır. Bu durum hareketlilik projelerine katılacak öğrencisi ve personelin dil becerilerine ağırlık verilmesi ve belli bir yeterliliğe ulaşanların projelere dâhil edilmesi önerisini gündeme getirmektedir”.

İkinci tema olarak belirlenmiş olan proje süresince edinilen tecrübelerine ait kategoriler incelendiğinde katılımcıların akademik ve idari sorumlulukları kategorisine ulaşılmıştır bakıldığında en fazla derslere devam, eğitim sırasında proje-sunum hazırlayıp sunma kodlarına ulaşılmıştır. Bu bağlamda katılımcıların ifadelerinden Türkiye’de katıldıkları hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin benzeri bir süreç geçirdikleri sonucuna ulaşılmıştır.

İkinci temaya ait bir diğer kategori eğitim öğretim faaliyetlerini değerlendirme olarak karşımıza çıkmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda katılımcılara katıldıkları kursu eğitimciler, ortam, yöntem ve teknikler açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Eğitimcilerin konuya hakimiyeti, faaliyet süresi, içerik ve eğitim süresince kullanılan dil kategorileri öne çıkmıştır. Bu bölümde dikkat çeken kısım eğitim süresinin kısa olması buna rağmen eğitimcilerin ve kullandıkları yöntem tekniklerin oldukça başarılı olduğu yönünde olmuştur. Ayrıca bir proje koordinatörünün ifadesine göre eğitim dili İngilizce olmasına rağmen kurs sağlayıcılardan Türkçe dil bilen eğitimci talebinde bulunmaları ve bu taleplerinin karşılanması araştırmanın en ilginç bulgularından biri olmuştur. Yine Demirel'in çalışması incelendiğinde “yapılan yerinde kontrollerde yurtdışı hareketlilik ve staj programlarının kalitesinde belirleyici olan en önemli unsurlardan birinin öğrencilerin yabancı dil seviyeleri olduğu tespit edilmiştir” sonucuna ulaşılmıştır. Uluslararası hareketlilik faaliyetleri için yabancı dil bilgisinin yeterli düzeyde olması gerekmektedir. (Milli Eğitim Bakanlığı, 2014: 11) Bu bağlamda mesleki eğitimdeki yabancı dil eğitimi geliştirilmeli ve daha öncelikli olarak ise yurtdışı hareketlilik faaliyetlerinin Programda belirtildiği şekilde verimli geçirilmesi için dil hazırlığı faaliyetlerine daha fazla önem verilmesi ve/veya yabancı dil seviyesi yeterli olan öğrencilerin hareketliliklere katılımının sağlanması gerektiği düşünülmektedir (Demir,2017).

Üçüncü tema olarak proje sonrası tecrübeler olarak belirlenmiştir. Bu tema altında projenin öğretmene, okula ve öğrenciye yansımaları kategorilerine ulaşılmıştır. Derslerde kullanılan materyal, ders içeriği, öğrenci katılımı, dil gelişimi, dijitalleşme atölye çalışmaları, farkındalık gibi kodlara ulaşılmıştır. Öğretmenler ders içeriklerini aldıkları bu eğitimden sonra zenginleştirilebildiklerini kodlama, web2.0 araçlarını kullanarak farklı öğretim yöntem uygulamalarına geçtiklerini ifade etmişlerdir. Bu farklılıkla birlikte öğrencilerin derse katılımlarında da bir artış olduğunu belirtmişlerdir. Önen;Mertoğlu;Saka;Gürdal (2009) tarafından yürütülen hizmetiçi eğitimin öğretmenlerin öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin bilgilerine etkisi isimli çalışmada hizmetiçi eğitim almadan önce öğretmenlerin derslerde soru/cevap, deney ve sunum yöntemini kullandıklarını ancak eğitim aldıktan sonra kullandıkları yöntem ve tekniklerde çeşitlilik olduğunu ve yapılandırmacı yaklaşıma ait bilgilerinde artış olduğunu ifade etmiştir. Bu çalışmanın sonuçlarının elde edilen bulgularla paralellik gösterdiği söylenebilir.

Programın öğretmenlere katkısı kategorisi incelendiğinde yabancı dil becerisi, sunum becerisi, öğretim yöntem teknik bilgisi, proje yönetim becerisi, problem çözme becerisi, kültürel farkındalık

gibi kodlara ulaşılmıştır. Katılımcılar aldıkları eğitimin yabancı dil becerilerini geliştirdiğini; yabancı dilde kendilerini daha rahat ifade etmeye başladıklarını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra aldıkları eğitim içeriklerine bağlı olarak dijital araçları aktif kullanım konusunda bilgi ve tecrübelerinin arttığını ve derslerde teknolojiyi daha etkili kullanabildiklerini belirtmişlerdir. Erasmus plus programı yararlanıcılarına farklı bir ülkede mesleki, akademik, sosyal ve kültürel anlamda katkı sağlamak amacıyla tasarlanmış bir programdır (Avrupa Birliği Bakanlığı, 2017).

Analizler sonucu elde edilen kodlar incelendiğinde katılımcıların katıldıkları hizmetiçi eğitim faaliyetinden oldukça yüksek oranda verim aldıkları; hem akademik hem kültürel hem de bilimsel bakış açılarının gelişimine katkısının büyük olduğu ortaya çıkmıştır. HİE programlarının bir değişim süreci olması öğrenmeyle doğrudan ilgilidir. Eren;Özen;Karabacak(2007) tarafından yürütülmüş olan çalışmada elde edilen sonuçlara bakıldığında “hizmetiçi eğitim programları öğretmenler için ne oranda kendilerini geliştirebilecekleri, yenilikleri öğrenerek uygulayabilecekleri sağlıklı bir öğrenme ortamı sağlamaktaysa, o oranda da pozitif yönlü değişime hizmet edebilecektir” vurgusu yapıldığı görülmektedir. Bu da öğretmenlerin katılmış oldukları Erasmus+ programının sağlıklı ve verimli bir eğitim ortamı sağlayarak verimli bir süreç geçirmelerini sağladığı sonucuna varılmaktadır.

Kaynakça

- Adanır, Y. (2019). Yükseköğretim Öğrencilerinin ve Öğretim Elemanlarının Erasmus Programı Hakkındaki Görüşleri(Muş Alparslan Üniversitesi Örneği) Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya
- Akkuş, N. (2008). Yaşam Boyu Öğrenme Becerilerinin Göstergesi Olarak 2006 PISA Sonuçlarının Türkiye Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara
- Aktan, A. (2017). AB Eğitim ve Gençlik Programlarının Gelişim Süreci İçerisinde Mesleki Eğitim Hareketlilik Projelerinin Katılımcıların İstihdam Edilebilirliğine Katkısı Üzerine Bir Araştırma, Uzmanlık Tezi, Avrupa Birliği Eğitim Ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, Ankara

Akyürek, N. (2019). Erasmus Plus Programının Dil Edinimi Ve Kültürel Bütünleşme Üzerine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

Avrupa Birliği Eğitim Ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı Türkiye Ulusal Ajansı. (2015). Erasmus+ Ana Eylem 1 (KA1) Okul Eğitimi Personeli Öğrenme Hareketliliği 2015 Yılı Başvuru Rehberi.

Bağcı, Ö. A., Erdem, S., & Erişen, Y. (2018). Erasmus+ KA103 Hareketlilik Programının Öğrenci ve Koordinatör Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. Türkiye Eğitim Dergisi, 3(1), 54-76.

Budak, Y., & Demirel, Ö. (2003). Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim İhtiyacı. Kuram Ve Uygulamada Eğitim Yönetimi(33), 62-81.

Creswell, J. W. (2012). Educational research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research. Pearson Education.

Çelik, Ö. C. (2020). Öğretmen Adaylarının Hayat Boyu Öğrenme Anahtar Yeterliliklerini Öğrencilere Kazandırabilmelerine İlişkin Özyeterlik İnançları (Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Örneği). Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Demirel, P. (2020). Eğitimde Program Geliştirme Kuramdan Uygulamaya. Ankara: Pegem Akademi.

Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı Türkiye Ulusal Ajansı. (2019). Erasmus + Okul Eğitimi 2019 Yılı Personel Hareketliliği Projeleri Başlangıç Toplantısı. Ankara.

Doğan, H. (1997). Eğitimde Program ve Öğretim Tasarımı. Ankara.

Duman, S. N. (2020). Erasmus Programına Katılan Öğretmen Adaylarının Deneyimleri. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(2), 239-256.

Erden, M. (1995). Eğitimde Program Değerlendirme. Ankara: Pegem Yayıncılık.

Eren, A., Özen, R., & Karabacak, K. (2007). Yapılandırmacı Bakış Açısıyla Hizmetiçi Eğitim: İhtiyaç, Kariyer, Öğrenme ve Motivasyon Boyutları. Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi, 24(2), 29-48.

European Commission . (2021, Ekim). https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/mobility-and-internationalisation-85_tr adresinden alındı

European Commission. (2020). Erasmus+ Programme Guide. <http://ec.europa.eu/erasmus-plus> adresinden alındı

Jacobone, V., & Moro, G. (2015). Evaluating the Impact of the Erasmus Programme: Skills and European Identity. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 309-328.

Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Karasolak, K., Tanrıseven, I., & Konokman, G. Y. (2013). Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim Etkinliklerine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(3), 997-1010.

Özdemir, S. M. (2016). Öğretmen Niteliğinin Bir Göstergesi Olarak Sürekli Mesleki Gelişim. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 233-244.

Özmen, H. (2019). Erasmus+ Programlarının Hoşgörü Kültürü Oluşturmada Yeri Ve Önemi. Yüksek Lisans Tezi, Mardin Artuklu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mardin

Ranieri, M., Nardi, A., & Fabbro, F. (2019). Teachers' Professional Development on Media and Intercultural Education. Results from some participatory research in Europe. *Research on Education and Media* , 109-120.

Richards, J. C., & Farrell, T. S. (2005). Professional Development for Language Teachers: Strategies for Teacher Learning. J. C. Richards içinde, Professional Development for Language Teachers. Cambridge University Press.

Saban, A., & Ersoy, A. (2017). Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri. Ankara: Anı Yayıncılık.

Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. (2001). Hayatboyu Eğitim Veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Komisyonu Raporu. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

Şimşek, A. Y., & Hasan. (2018). Nitel Araştırma Desenleri. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (s. 68-80). içinde

T.C. Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı. (2021).https://www.ab.gov.tr/_46033.html adresinden alındı

Yayla, D., & Sayın, M. (2006). Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Faaliyetlerinin Değerlendirilmesi. (64), 23-48. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Eğitimi Araştırma Ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayıncılık.